

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske
za period 01.01 - 31.12.2017. godine**

Broj: RV011-18

Banja Luka, 24.07.2018. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod	9
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	9
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	11
	4. Nabavke.....	13
	5. Priprema i donošenje budžeta	14
	6. Finansijski izvještaji	15
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	16
	6.1.1. Prihodi i primici.....	16
	6.1.2. Rashodi i izdaci	17
	6.1.3. Razlika u finansiranju	25
	6.2. Bilans uspjeha	25
	6.2.1. Prihodi	25
	6.2.2. Rashodi.....	26
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	26
	6.3. Bilans stanja.....	26
	6.3.1. Aktiva.....	26
	6.3.2. Pasiva.....	29
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	31
	6.4. Bilans novčanih tokova	31
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja	32
	6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	32
	6.7. Napomene uz finansijske izvještaje	32

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskog izvještaja Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske koji obuhvata: Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima sa stanjem na dan 31.12.2017. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, godišnji finansijski izvještaj Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2017. godine, finansijsku uspješnost, tokove gotovine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 1200 - 1810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo sprovedi u skladu sa ISSAI 30 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnov za naše revizijsko mišljenje.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Popis imovine i obaveza Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske na dan 31.12.2017. godine nije organizovan i izvršen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer Komisija za popis imovine, obaveza i potraživanja u Centralnoj službi Zavoda nije izvršila popis: novčanih sredstava na računima u banci i potraživanja i obaveza, što nije u skladu sa članom 4. navedenog Pravilnika. U Izvještaju o izvršenom popisu Centralne popisne komisije navedeni su tabelarni pregledi novčanih sredstava, potraživanja, obaveza i vanbilansne evidencije koji su bazirani na knjigovodstvenim evidencijama, bez dokaza da je izvršeno usaglašavanje podataka o stanjima sa podacima preuzetim iz dokumentacije koja odražava eksternu potvrdu stanja.

Kao što je navedeno pod tačkom 6. izvještaja:

Javna ustanova Zavod za zapošljavanje Republike Srpske nije u obrascima godišnjih finansijskih izvještaja iskazala uporedne podatke o prihodima, rashodima, primicima i izdacima koji se odnose na prethodnu godinu. Budući da, prema odredbama člana 27. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, godišnji finansijski izvještaji Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske imaju karakter finansijskih izvještaja u smislu odredbi i zahtjeva Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor, neiskazivanje uporednih podataka za prethodnu godinu u bilansu uspjeha i periodičnim izvještajima o izvršenju budžeta za revidiranu godinu predstavlja odstupanje od odredbi MRS JS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja (paragrafi: 15, 23 i 53 – 58).

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.1. izvještaja:

Ostali neporeski prihodi su iskazani u manjem iznosu za 22.560 KM po osnovu naplaćenih potraživanja u 2017. godini (potraživanja nastala po osnovu neispunjavanja ugovorenih uslova korisnika subvencija po projektima zapošljavanja) za šta su istovremeno, u većem iznosu, iskazani prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine, što nije u skladu sa članom 108. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.7. izvještaja:

Javna ustanova Zavod za zapošljavanje Republike Srpske nije u Napomenama uz finansijske izvještaje za 2017. godinu, u potpunosti objelodanila informacije, koje se odnose na: procijenjenu vrijednost sudskih sporova i potencijalnih obaveza u vezi istih, što nije u skladu sa članom 46. stav (1) tačka 8) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i ispravku i objavljivanje greške iz prethodnog perioda (394.302 KM) u skladu sa članovima 115 - 117. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Vremenska neograničenost poslovanja

Javna ustanova Zavod za zapošljavanje Republike Srpske je u Napomenama uz finansijske izvještaje za period 01.01 - 31.12.2017. godine objelodanila da nema značajne neizvjesnosti u vezi sa stalnošću poslovanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja po našem profesionalnom mišljenju, su bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2017. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjeravanje o tome da li finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija sprovodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 24.07.2018. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskog izvještaja Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske za 2017. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskom izvještaju Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske za 2017. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Jedinica za internu reviziju nije sačinila strateški plan za period od tri godine i godišnji izvještaj za 2017. godinu, što nije u skladu sa članovima: 30, 33 i 37. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. izvještaja:

Za ugostiteljske usluge (39.167 KM) i usluge hotelskog smještaja na službenom putu u zemlji (13.299 KM) nisu planirani i provedeni postupci javnih nabavki, što nije u skladu sa odredbama Aneksa II, dio B Zakona o javnim nabavkama.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.1. izvještaja:

Pravilima na osnovu kojih se vrši odobravanje sredstava po projektima zapošljavanja nisu uspostavljeni precizni i mjerljivi kriterijumi koji omogućavaju transparentno i nediskriminatorno bodovanje podnosioca zahtjeva, nisu precizno postavljeni uslovi i način dokazivanja tih uslova podnosiocima zahtjeva, te odobravanje sredstava nije u određenim slučajevima vršeno u skladu sa postavljenim uslovima i kriterijumima iz Pravilnika o uslovima, kriterijumima i načinu sprovođenja mjera aktivne politike zapošljavanja (članovi: 30, 34, 44 i 78).

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura

kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske.

Banja Luka, 24.07.2018. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s. r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) otklone utvrđeni nedostaci sistema internih kontrola koji se odnose na: sprovođenja popisa u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 2) Izvještaj o izvršenju budžeta, koji se odnosi na tekstualni dio, sačini u skladu sa članom 22. stav (2) Pravilnika o formi i sadržaju budžeta i izvještaja o izvršenju;
- 3) ulaganja u nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima vrše u skladu sa članom 37. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;
- 4) potencijalne obaveze ne priznaju kroz bilans stanja, već da se iste objelodanjuju u Napomenama uz finansijske izvještaje, kako je definisano članom 82. stav (5) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 5) za potrebe objektivnog izvještavanja sačine podaci o procijenjenim vrijednostima svih sudskih sporova na dan izvještavanja kako bi se obezbijedila primjena članova 82 - 84 Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i MRS JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina;
- 6) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodani sažet opis prirode o: potencijalnim obavezama u vezi sudskih sporova, u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju za budžetske korisnike i greškama iz ranijeg perioda u skladu sa zahtjevima MRS JS 3 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i članovima 115 - 117. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- 1) otklone utvrđeni nedostaci sistema internih kontrola koji se odnose na: ispunjavanje posebnih uslova za obavljanje poslova (stepen stručne sprema i stručni ispit za rad u organima državne uprave); usklađivanje Pravilnika o korišćenju sredstava reprezentacije; utvrđivanje visine blagajničkog maksimuma u skladu sa članom 7. Uredbe o uslovima i načinima plaćanja gotovim novcem i donošenje i sačinjavanje strateškog plana za period od tri godine i godišnjeg izvještaja u skladu sa članovima: 30, 33 i 37. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- 2) provode postupci javnih nabavki za nabavke koje se odnose na više godina, ugovaranje vrši po periodima koji čine fiskalnu godinu za potrebe usklađivanja sa propisima kojima se uređuje izvršenje finansijskog plana, u skladu sa članom 17. stav (3) Zakona o javnim nabavkama;
- 3) sačinjavaju Operativni finansijski planovi za izvršenje budžeta u skladu sa članom 39. stav (2) i (3) Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- 4) internim aktima uspostave precizni i mjerljivi kriterijumi koji će omogućiti transparentno i nediskriminatorno bodovanje podnosioca zahtjeva i po tom

- osnovu sačinjavanje rang liste; precizno definišu postavljene uslovi podnosiocima zahtjeva i način njihovog dokazivanja i prilikom odobravanja sredstava dosledno primjenjuju postavljene uslovi i kriterijumi iz Pravilnika i Javnog poziva;
- 5) vrši nadzor i dokumentuje ostvarivanje prava na novčanu naknadu u skladu sa članom 36. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti u smislu dokazivanja;
  - 6) izvrši procjena raspoloživosti sredstava raspoređenih za projekte i razmotri mogućnost njihovog kratkoročnog oročavanja u skladu sa Zakonom o investiranju javnih sredstava.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

Propisi koji su korišćeni kao kriterijumi kod revizije usklađenosti:

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj;
- Budžet i Rebalans budžeta Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske za 2017. godinu;
- Odluka o izvršenju budžeta Javne ustanove Zavod za zapošljavanje Republike Srpske za 2017. godinu;
- Zakon o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o platama zaposlenih u javnim službama Republike Srpske;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u javnim službama Republike Srpske;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o zdravstvenom osiguranju Republike Srpske;
- Pravilnik o uslovima, kriterijumima i načinu sprovođenja mjera aktivne politike zapošljavanja;
- Akcioni plan zapošljavanja Republike Srpske;
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Zavod za zapošljavanje Republike Srpske (u daljem tekstu: Zavod) osnovan je Zakonom o zapošljavanju i ostvarivanju prava nezaposlenih lica („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 25/93 i 10/98). Na osnovu Odluke Vlade Republike Srpske iz 2010. godine Zavod nastavlja rad kao javna ustanova u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 30/10 i 110/12), sa sjedištem u Palama.

Prema obavještenju Republičkog zavoda za statistiku o razvrstavanju jedinice razvrstavanja po djelatnostima, Zavod je razvrstan prema vrsti oblika organizovanja u ustanove.

Prema Statutu koji je donesen u 2016. godini, u Zavodu su formirane organizacione jedinice, po funkcionalnom i teritorijalnom principu. U sjedištu Zavoda organizovana je Centralna služba i formirano je sedam filijala: Banja Luka, Bijeljina, Zvornik, Doboj, Istočno Sarajevo, Prijedor i Trebinje. Niže organizacione jedinice Centralne službe su kabinet direktora i pet sektora, a filijala biroi za zapošljavanje.

Poslovi Zavoda finansiraju se iz doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti, koje plaćaju zaposlena lica, kao i iz drugih sredstava koje ostvari Zavod u skladu sa zakonom.

Zavod poslovanje obavlja preko vlastitih računa otvorenih kod ovlašćenih poslovnih banaka.

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji za period 01.01-31.12.2017. godine, nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske izvršila je reviziju finansijskih izvještaja Zavoda za 2016. godinu, a u okviru izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji dala 14 preporuka, od kojih se šest odnosilo na finansijske izvještaje i osam na usklađenost poslovanja. Revizijom je utvrđeno da je Zavod u 2017. godini proveo dvije preporuke (1 i 4), četiri je djelimično proveo (2, 3 i 5) i jednu nije proveo (6) koje su se odnosile na finansijske izvještaje, a četiri je proveo (2, 5, 6 i 8), četiri je djelimično proveo (1, 4 i 7) i jednu nije proveo (3) koje su se odnosile na usklađenost poslovanja.

Preporuke koje su se odnosile na finansijske izvještaje i kojima je preporučeno Zavodu da obezbijedi da se:

1. U izvještajima komisija za popis određene imovine i obaveza o izvršenom popisu, navede uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja i da se Izvještaj i Elaborat Centralne popisne komisije objedinjeni u jedan dokument, dostavljaju Upravnom odboru na usvajanje u propisanom roku, a sve u skladu sa članom 20. stav 1. tačka 3. i stav (2) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza. Preporuka je provedena.
2. Osim analize suficita iskazanog u tekućem periodu, izvrši i analiza neutrošenih sredstava iz suficita prethodnih godina za potrebe donošenja odluke o raspodjeli za naredni period, a u skladu sa stavom 20. Uputstva za utvrđivanje suficita

raspoloživog za raspodjelu. Preporuka je djelimično provedena, što je navedeno u tački 5. izvještaja.

3. Obezbjedi u mogućem stepenu ažurirano i dokumentovano imovinsko pravno stanje nekretnina i priznavanje investicionog održavanja opreme u skladu sa odredbama MRS JS 17 - Nekretnine postrojenja i oprema (paragrafi 14, 17 i 85). Preporuka je djelimično provedena, jer se za dio objekata još vodi postupak utvrđivanja vlasništva.
4. Otpis potraživanja i obaveza iskazanih u ranijem periodu uzrokovanih aktivnostima nastalim u tekućem periodu, iskazuje kao promjena nastala u tekućem periodu, a ne kao ispravka greške. Preporuka je provedena.
5. Za potrebe objektivnog izvještavanja obezbijede podaci o statusu svih sudskih sporova na dan izvještavanja sa procjenom ishoda istih i obezbijedi primjena MRS JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina. Preporuka je djelimično provedena, što je navedeno u tački 6. 6. izvještaja.
6. U Napomenama uz finansijske izvještaje objelodane sve informacije relevantne za razumijevanje finansijskih izvještaja koje zahtijevaju pojedini međunarodni standardi za javni sektor, u skladu sa MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15(c), 38, 127(b) i (c) i 128, a sve u skladu sa članom 57. tačke g), d), đ) i e) Pravilnika o finansijskom izvještavanju za korisnike prihoda budžeta Republike, opština, gradova i fondova. Preporuka nije provedena, što je navedeno u tački 6.7. izvještaja.

Preporuke koje su se odnosile na usklađenost poslovanja i kojima je preporučeno Zavodu da obezbijedi da se:

1. Uspostavi sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske, shodno članu 59. Preporuka je djelimično provedena, što je navedeno u tački 3. izvještaja.
2. Uvedu kontrolne aktivnosti kod obračuna doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih lica po pitanju broja nezaposlenih za koje se vrši obračun i adekvatan nadzor kod utvrđivanja prava na novčanu naknadu i blagovremeno donošenje rješenja o obustavi isplate novčane naknade u slučaju kada se korisnik zaposli, odbije ponuđeni posao ili ne prijavi Zavodu u utvrđenom roku. Preporuka je provedena.
3. Planiraju i provode postupci javnih nabavki za ugostiteljske usluge i usluge hotelskog smještaja u skladu sa odredbama Pravilnika o postupku dodjele ugovora o uslugama iz Aneksa II, dio B i za nabavke koje se odnose na više godina, ugovaranje vrši po periodima koji čine fiskalnu godinu za potrebe usklađivanja sa propisima kojima se uređuje izvršenje finansijskog plana-budžeta, u skladu sa članom 17. stav (3) Zakona o javnim nabavkama. Preporuka nije provedena, što je navedeno u tački 4. izvještaja.
4. Aktivnosti vezane za projekte zapošljavanja usklade sa aktivnostima pripreme i donošenja finansijskog plana i operativnim planom definišu periodi trajanja i dinamika realizacije pojedinih projekata zapošljavanja u cilju realnog planiranja i efikasnog upravljanja sredstvima. Preporuka je djelimično provedena, što je navedeno u tačkama 5 i 6.1.1. izvještaja.
5. Dnevnice za službeno putovanje u inostranstvo obračunavaju u skladu sa Uredbom o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu. Preporuka je provedena.
6. U saradnji sa Ministarstvom rada i boračko - invalidske zaštite i Poreskom upravom Republike Srpske, usklade aktivnosti Zavoda po pitanju doprinosa za nezaposlena lica koja ne primaju novčanu naknadu, shodno članu 10. stav 1. tačka d) Zakona o doprinosima. Preporuka je provedena, aktivnosti prenesene na pomenuto Ministarstvo.

7. Precizno definišu uslovi i kriterijumi na osnovu kojih će se utvrđivati rang lista korisnika sredstava po projektima zapošljavanja, kao i periodi na koji se ugovori zaključuju. Preporuka je djelimično provedena, što je navedeno u tački 6.1.2. izvještaja.
8. Vršiti usaglašavanje statusa nezaposlenih lica koja se vode na evidenciji Zavoda, sa statusom u evidenciji Poreske uprave Republike Srpske i provjera strukture zaposlenih kod poslodavaca koji učestvuju u javnom pozivu za dodjelu sredstava za zapošljavanje po projektima. Preporuka je provedena.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Statutom Zavoda je definisana organizacija, obim poslova, prava, obaveze, odgovornosti i nadležnosti, zastupanje i predstavljanje, kao i druga pitanja od značaja za rad Zavoda. Sistem internih finansijskih kontrola je sistem finansijskih i drugih kontrola, koji obuhvata organizacionu strukturu, metode i postupke rada internih kontrola, koje uspostavlja odgovorno lice subjekta, sa ciljem uspješnog upravljanja i ostvarivanja zadataka subjekta na javan, zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način.

Organi Zavoda su: Upravni odbor (od pet članova) kao organ upravljanja i direktor kao organ rukovođenja, koje imenuje i razrješava Vlada Republike Srpske na period od četiri godine.

Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta u Zavodu definisana je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, kojim je sistematizovano 271 radno mjesto za 345 izvršilaca. Na dan 31.12.2017. godine u radnom odnosu nalazio se 301 izvršilac, od čega je 287 izvršilaca na neodređeno, sedam izvršilaca na određeno vrijeme, šest pripravnika i jedno imenovano lice.

Dio zaposlenih izvršilaca u Zavodu ne ispunjava posebne uslove za obavljanje poslova, kako je definisano članom 5. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Zavoda, a isti se odnose na: stepen stručne spreme (15) i položen stručni ispit za rad u organima državne uprave (15). Istim je ostavljen rok od godinu dana, računajući od dana potpisivanja ugovora, da steknu propisane uslove ili će nakon isteka roka biti raspoređeni u okviru svoje stručne spreme.

U skladu sa članom 19. Statuta Zavoda, Upravni odbor je 28.07.2017. godine, donio odluku o imenovanju vršilaca dužnosti: pomoćnika direktora (sektor za: zajedničke poslove; posredovanje i aktivne mjere zapošljavanja; pravne, kadrovske i opšte poslove i informacione tehnologije) i rukovodioca filijala (Banja Luka, Zvornik i Istočno Sarajevo), a 30.10.2017. godine odluku o imenovanju vršioca dužnosti pomoćnika direktora (sektor za finansije) i rukovodioca filijala (Prijedor, Trebinje i Doboj) do okončanja konkursne procedure. Do završetka revizije nije okončana konkursna procedura.

U radni odnos tokom 2017. godine primljena su tri izvršioca na neodređeno vrijeme (nakon sprovedenog javnog konkursa), sedam na određeno vrijeme (zbog zamjene privremeno odsutnih radnika i šest pripravnika (od čega četiri po programu Vlade Republike Srpske).

Radni odnos je prestao za 15 zaposlenih po osnovu: odlaska u penziju (7), ličnog zahtjeva (1), neplaćenog odsustva (1), smrti (2) i mirovanja radnog odnosa (4).

Pored navedenog u funkcionisanju sistema internih kontrola postoje nedostaci, jer Zavod nije:

- uspostavio odgovarajući registar ugovora, koji sadrži bitne podatke koji pružaju finansijske i nefinansijske informacije o nastalim poslovnim događajima;
- vršio uvećanje osnovne plate zaposlenih za rad na dane državnih praznika u skladu sa članom 2. stav (1) tačka 2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u javnim

službama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 69/16) i članom 40. Kolektivnog ugovora za zaposlene u Zavodu. Navedena nepravilnost je u toku revizije otklonjena, na način da je izvršen obračun i povrat dijela sredstava od strane zaposlenih lica uz platu za juni, a drugi dio će biti vraćen uz platu za juli 2018. godine;

- visinu blagajničkog maksimuma definisao u skladu sa članom 7. Uredbe o uslovima i načinima plaćanja gotovim novcem („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 86/12 i 10/14);
- definisao internim aktom visinu naknade za obavljanje privremenih i povremenih poslova (visina naknade se kreće u rasponu od 900 - 2.500 KM).

Pravilnikom o korišćenju sredstava reprezentacije (iz 2009. godine) regulisana su uopštena pravila, a prava na korišćenje sredstava široko postavljena jer nisu definisana pravila i postavljena ograničenja po određenoj namjeni (ugostiteljske usluge, pokloni, obilježavanja značajnih datuma, praznika) niti su definisana pitanja načina i vrste trošenja, iznosa odobrenih sredstava (Pravilnikom definisana da ukupna visina troškova reprezentacije na godišnjem nivou ne može biti veća od 0,25% od ukupno planiranih izvornih prihoda), te način pravdanja sredstava reprezentacije. Tako na računima za izvršene usluge reprezentacije u 2017. godini od strane odgovornih lica u Zavodu nisu navedeni svi potrebni podaci kojim bi se potvrdilo da su navedene usluge reprezentacije i izvršene.

Popis imovine i obaveza u Zavoda na dan 31.12.2017. godine nije organizovan i izvršen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 45/16), jer Komisija za popis imovine, obaveza i potraživanja u Centralnoj službi Zavoda nije izvršila popis: novčanih sredstava na računima u banci i potraživanja i obaveza, što nije u skladu sa članom 4. navedenog pravilnika. U Izvještaju o izvršenom popisu Centralne popisne komisije navedeni su tabelarni pregledi novčanih sredstava, potraživanja, obaveza i vanbilansne evidencije koji su bazirani na knjigovodstvenim evidencijama, bez dokaza da je izvršeno usaglašavanje podataka o stanjima sa podacima preuzetim iz dokumentacije koja odražava eksternu potvrdu stanja.

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Zavoda, u kabinetu direktora organizaciono je uspostavljena jedinica za internu reviziju u kome su sistematizovana dva radna mjesta za tri izvršioca i to: rukovodilac jedinice za internu reviziju (1) i interni revizor (2). Popunjeno je radno mjesto rukovodilac jedinice za internu reviziju. Aktivnosti interne revizije su provedene prema godišnjem planu. Sačinjeni su pojedinačni izvještaji, utvrđene nepravilnosti u funkcionisanju sistema interne kontrole i date preporuke. Rukovodilac interne revizije nije sačinio: strateški plan za period od tri godine i godišnji izvještaj za 2017. godinu, što nije u skladu sa članovima: 30, 33 i 37. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16).

Nije na adekvatan način uspostavljen sistem informacija i komunikacija koji bi osigurao da su pravila o kontrolnim postupcima i aktivnostima ažurna i dostupna svim zaposlenim izvršiocima, koji treba da primjenjuju postupke i nije vršeno adekvatno dokumentovanje svih poslovnih procesa i transakcija sa ciljem izrade odgovarajućeg traga (tačka 6.1.2. izvještaja). Rukovodilac subjekta odgovoran je za uspostavljanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole u svakoj organizacionoj jedinici subjekta, praćenja i procjenjivanja adekvatnosti funkcionisanja i pravovremenog ažuriranja radi postizanja ciljeva subjekta. Takođe je odgovoran da se ciljevi subjekta ostvaruju upravljanjem sredstvima na zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način.

Shodno navedenom uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je u potpunosti obezbijedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost poslovanja sa važećim zakonima i propisima, što je osim ove tačke navedeno u tačkama: 5 i 6. izvještaja.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se otklone utvrđeni nedostaci sistema internih kontrola koji se odnose na:

- **ispunjavanje posebnih uslova za obavljanje poslova (stepen stručne spreme i stručni ispit za rad u organima državne uprave);**
- **usklađivanje Pravilnika o korišćenju sredstava reprezentacije;**
- **spровоđenje popisa u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;**
- **utvrđivanje visine blagajničkog maksimuma u skladu sa članom 7. Uredbe o uslovima i načinima plaćanja gotovim novcem;**
- **donošenje i sačinjavanje strateškog plana za period od tri godine i godišnjeg izvještaja u skladu sa članovima: 30, 33 i 37. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske.**

4. Nabavke

Planom javnih nabavki iz decembra 2016. godine Zavod je u 2017. godini planirao nabavke u ukupnoj vrijednosti od 855.500 KM (sa porezom na dodatu vrijednost u daljem tekstu: PDV). Plan javnih nabavki je mijenjan u junu, oktobru i decembru 2017. godine i sa zadnjom izmjenom planirane su nabavke ukupne vrijednosti od 885.500 KM sa PDV – om.

U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 39/14), u daljem tekstu: Zakon, Zavod je u toku 2017. godine proveo 58 postupaka ukupne vrijednosti od 668.845 KM (bez PDV – a) ili 782.549 KM (sa PDV - om) i to:

- 5 otvorenih postupaka sa zaključenim ugovorima u vrijednosti od 392.503 KM (nabavka: računarske opreme; investicionog održavanja poslovnih prostorija Zavoda; softvera za evidenciju o nezaposlenim licima; mrežne opreme i tonera za štampače);
- 15 postupaka po konkurentskom zahtjevu za dostavljanje ponuda u vrijednosti od 201.329 KM (nabavka: kancelarijskog namještaja; sredstva za održavanje čistoće; servisiranja i održavanja automobila; rezervnih dijelova za računare; goriva; usluga osiguranja imovine, radnika i službenih vozila i druge nabavke);
- 40 postupaka putem direktnog sporazuma u vrijednosti od 75.013 KM.

U okviru revidiranih postupaka javnih nabavki nisu utvrđene neusklađenosti sa Zakonom, osim dijela koji se odnosi na realizaciju preporuke koja je data u revizorskom izvještaju za 2016. godinu. Navedena preporuka je djelimično realizovana, jer za:

- ugostiteljske usluge (39.167 KM) i usluge hotelskog smještaja na službenom putu u zemlji (13.299 KM) nisu planirani i provedeni postupci javnih nabavki u 2017. godini, što nije u skladu sa odredbama Aneksa II dio B Zakona (navedena nepravilnost je otklonjena tek u 2018. godini) i kontinuirane nabavke (kancelarijski materijal, gorivo, usluge održavanja i usluge štampe) nije izvršeno ugovaranje po periodima koji čine fiskalnu godinu za potrebe usklađivanja sa propisima kojima se uređuje izvršenje finansijskog plana - budžeta, što nije u skladu sa članom 17. stav (3) Zakona.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se provode postupci javnih nabavki za nabavke koje se odnose na više godina, ugovaranje vrši po periodima koji čine fiskalnu godinu za potrebe usklađivanja sa propisima kojima se uređuje izvršenje finansijskog plana, u skladu sa članom 17. stav (3) Zakona o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Finansijski plan Zavoda za 2017. godinu usvojen je u decembru 2016. godine. Budžetski rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 111.353.360 KM i pokriveni su prihodima i primicima u iznosu od 104.297.000 KM i raspodjelom suficita iz prethodne godine u iznosu od 7.056.360 KM.

U Finansijskom planu za 2017. godinu planiran je ukupan iznos sredstava za projekte zapošljavanja (23.556.360 KM), jer u periodu izrade finansijskog plana nije bio donesen Akcioni plan zapošljavanja u Republici Srpskoj za 2017. godinu (isti je usvojen u februaru 2017. godine, „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 13/17). Planom budžeta je predviđeno da će subvencije za projekte zapošljavanja u iznosu od 23.556.360 KM biti finansirane sredstvima: Republike Srpske (4.500.000 KM), Zavoda (12.000.000 KM) i od raspodjele suficita iz ranijih perioda (7.056.360 KM). Raspodjela suficita iz ranijih perioda je planirana na ime finansiranja projekata iz 2016. godine čija se realizacija dijelom prenosi u 2017. godinu.

U decembru 2017. godine rađen je Rebalans Finansijskog plana za 2017. godinu. Budžetski rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 111.689.977 KM i pokriveni su prihodima i primicima u iznosu od 100.082.334 KM (poreski prihodi 39.500.000 KM, neporeski prihodi 95.000 KM, transferi između ili unutar jedinica vlasti 60.285.334 KM, primici od finansijske imovine 45.000 KM i ostali primici 157.000 KM) i raspodjelom suficita iz prethodne godine u iznosu od 11.607.643 KM (7.056.360 KM suficit po planu Zavoda i 4.551.283 KM suficita raspoloživog za raspodjelu po odluci Upravnog odbora iz avgusta 2017. godine). Sredstva naplaćena po osnovu potraživanja nastalih zbog neispunjavanja obaveza korisnika subvencija nisu planirana u finansijskom planu Zavoda niti su uključena u analizu suficita raspoloživog za raspodjelu (15.800 KM).

Sredstva budžeta u iznosu od 111.689.977 KM su raspoređena za: rashode za lična primanja zaposlenih (7.100.000 KM), rashode po osnovu korišćenja robe i usluga (1.182.000 KM), subvencije (23.892.977 KM), doznake na ime socijalne zaštite koje isplaćuju institucije obaveznog socijalnog osiguranja (18.305.000 KM), rashode po sudskim rješenjima (25.000 KM), transfere između i unutar jedinica vlasti (60.020.000 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (613.000 KM) i ostale izdatke (552.000 KM). U okviru budžetskih rashoda planirane su subvencije – za projekte zapošljavanja u iznosu od 23.892.977 KM. Za projekte za koje su u skladu sa Akcionim planom za 2016. godinu provedene aktivnosti i zaključeni ugovori u 2016. godini, prema ugovorenoj dinamici provođenja projekata, dio realizacije odnosi se na 2017. godinu. Nerealizovani dio projekata iz 2016. godine je u okviru neraspoređenog suficita za 2016. godinu u iznosu od 7.056.360 KM, te su navedena sredstva u 2017. godini planirana za finansiranje projekata zapošljavanja. Rebalansom budžeta iz decembra 2017. godine, promijenjen je izvor finansiranja subvencija koji se odnosi na transfere od Republike Srpske (po osnovu Odluke Vlade Republike Srpske od 24.08.2017. godine) te će planirane subvencije u iznosu od 4.500.000 KM biti finansirane dijelom iz transfera budžeta Republike Srpske (285.334 KM), a ostatak (4.551.283 KM) iz suficita 2016. godine.

Po javnom pozivu, za projekte zapošljavanja u 2017. godini, predviđene su subvencije u iznosu od 10.733.030 KM (manje za 5.766.970 KM u odnosu na planirani iznos subvencija za projekte zapošljavanja) dok je po tim istim projektima podnešeno zahtjeva za subvencije u iznosu od 17.202.418 KM. Zaključeni su ugovori u vrijednosti od 8.699.151 KM. Razlog odstupanja je neprovođenje projekta podrške zapošljavanju u privredi putem regresnog vraćanja doprinosa kod novog zapošljavanja koji je definisan Akcionim planom zapošljavanja za 2017. godinu u iznosu od 6.000.000 KM iz sredstava Zavoda i sredstava zajma Svjetske banke (nije naveden iznos sredstava). Postupak

realizacije ovog projekta se odvija u 2018. godini sa planiranim sredstvima od 5.000.000 KM.

Upravni odbor Zavoda nije donio odluku o izvršenju rebalansa Finansijskog plana Zavoda za 2017. godinu, što nije u skladu sa članom 39. stav (4) Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 121/12, 52/14, 103/15 i 15/16).

Operativni finansijski planovi za izvršenje budžeta nisu rađeni, što nije u skladu sa članom 39. stav (2) i (3) Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske.

Prilikom popunjavanja obrasca Periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 - opšti fond (u daljem tekstu: PIB) i obrasca Periodični izvještaj o izvršenju po svim računovodstvenim fondovima (u daljem tekstu: PIF) za period 01.01 - 31.12.2017. godine napravljena je tehnička greška, pa su u koloni konačan budžet iskazani veći ostali primici (primici po osnovu poreza na dodatu vrijednost) i ostali izdaci (ostali izdaci) za 7.000 KM u odnosu na planirane iznose.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se sačine Operativni finansijski planovi za izvršenje budžeta u skladu sa članom 39. stav (2) i (3) Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske.

6. Finansijski izvještaji

U obrascima finansijskih izvještaja: Bilans uspjeha, PIB i PIF za 2017. godinu nisu popunjene kolone koje se odnose na prethodnu godinu što nije u skladu sa članovima 18, 19, 40, 43. i 44. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17). Odstupanje u primjeni odredbi Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika koje se odnosi na iskazivanje uporednih podataka o prihodima, rashodima, primicima i izdacima za prethodnu godinu je posljedica primjene novog Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 90/16 i 115/17) kojim su izmijenjeni struktura i sadržaj pojedinih pozicija (prihoda, rashoda, primitaka i izdataka). Zbog tih promjena i zbog uvođenja novih pozicija koje nisu bile sadržane u ranijem kontnom planu, retroaktivno prepravljanje podataka prezentovanih u finansijskim izvještajima za prethodnu godinu nije vršeno (član 125. stav 3. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 115/17).

Prema odredbama člana 27. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika, godišnji finansijski izvještaji Zavoda imaju karakter finansijskih izvještaja u smislu odredbi i zahtjeva Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor (MRS JS), tako da neiskazivanje uporednih podataka za prethodnu godinu u bilansu uspjeha i periodičnim izvještajima o izvršenju budžeta za revidiranu godinu predstavlja odstupanje od odredbi MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (paragrafi: 15, 23 i 53 – 58).

Uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja budžetski korisnici su dužni da, pored ostalog, sačine i pisano obrazloženje uz poseban osvrt na uzroke značajnih razlika u odnosu na plan i prethodnu godinu i bilo kakva druga kretanja finansijskih pokazatelja, u skladu sa članom 46. stav (5) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, što je Zavod i učinio.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Zavoda za period 01.01 - 31.12.2017. godine iskazano je u obrascu PIB i obrascu PIF.

Budžetski prihodi su iskazani u iznosu od 101.344.448 KM ili 101% u odnosu na rebalans budžeta, a budžetski rashodi su iskazani u iznosu od 93.629.265 KM ili 85% u odnosu na rebalans budžeta, kao i izdaci koji su iskazani u iznosu od 598.100 KM ili 98% u odnosu na rebalans budžeta, pa je iskazan budžetski suficit u iznosu od 7.117.083 KM. Neto finansiranje je iskazano u iznosu od 10.286.561 KM, a razlika u finansiranju je iskazana u iznosu od 17.403.644 KM (objašnjenja za navedene iznose su data u nastavku izvještaja).

Na osnovu člana 19. Zakona o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 68/07, 109/12 i 44/16), Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite Republike Srpske je dalo saglasnost na Izvještaj o radu za 2017. godinu, a Upravni odbor Zavoda je 16.03.2018. godine usvojio Izvještaj o izvršenju budžeta Zavoda i Izvještaj o radu Zavoda za period 01.01 - 31.12.2017. godine.

Izvještaj o izvršenju budžeta Zavoda za period 01.01 - 31.12.2017. godine, nije sačinjen u skladu sa članom 22. stav (2) Pravilnika o formi i sadržaju budžeta i izvještaja o izvršenju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 100/13 i 102/16), jer u tekstualnom dijelu Izvještaja o izvršenju budžeta nisu prikazani podaci o početnom i završnom stanju imovine, obaveza i izvora sredstava.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se Izvještaj o izvršenju budžeta, koji se odnosi na tekstualni dio, sačini u skladu sa članom 22. stav (2) Pravilnika o formi i sadržaju budžeta i izvještaja o izvršenju.

6.1.1. Prihodi i primici

Budžetske prihode čine: poreski prihodi neporeski prihodi i transferi između budžetskih jedinica različitih nivoa vlasti. Po nalazu revizije budžetski prihodi su manje iskazani za 22.560 KM, što je obrazloženo u nastavku izvještaja (neporeski prihodi).

Poreski prihodi iskazani su u iznosu od 40.715.271 KM ili 103% u odnosu na rebalans budžeta. Odnose se uglavnom na doprinose za socijalno osiguranje i to: doprinose na lična primanja, naknade i prihode osiguranika za obavezno osiguranje (39.613.122 KM) i doprinose izmirene putem multilateralne kompenzacije (1.090.295 KM).

Neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 50.390 KM ili 53% u odnosu na rebalans budžeta, a odnose se uglavnom na prihode od finansijske i nefinansijske imovine i pozitivnih kursnih razlika (49.762 KM), a čine ih prihodi od: dividende, učešća u kapitalu i sličnih prava (2.125 KM); zakupa i rente (25.275 KM); kamata na gotovinu i gotovinske ekvivalente (15.855 KM) i kamata i ostalih naknada za date zajmove (6.507 KM). Po nalazu revizije, ostali neporeski prihodi su iskazani u manjem iznosu za 22.560 KM po osnovu naplaćenih potraživanja u 2017. godini (potraživanja nastala po osnovu neispunjavanja ugovorenih uslova korisnika subvencija po projektima zapošljavanja) za šta su istovremeno, u većem iznosu, iskazani prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine, što nije u skladu sa članom 108. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Transferi između budžetskih jedinica različitih nivoa vlasti iskazani su u iznosu od 60.578.787 KM ili 100% u odnosu na rebalans budžeta, a odnose se na:

- doznačena sredstva iz budžeta Republike Srpske (od strane Ministarstva rada i boračko - invalidske zaštite Republike Srpske) u iznosu od 60.000.000 KM na ime doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih lica koja su redovno prijavljena

kod Zavoda. Navedena sredstva su posredstvom Zavoda doznačavana Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske. Na osnovu dokumentacije navedenog ministarstva o visini raspoloživih sredstava u Zavodu su evidentirana potraživanja za transfere fondovima i prihod u iznosu od 60.000.000 KM, korigovala dio teksta;

- transfer od Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH u iznosu od 219.380 KM na ime projekta zapošljavanja Roma koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih, a na osnovu Memorandumom o razumijevanju o implementaciji Akcionog plana BiH. Sredstva su doznačena 09.02.2018. godine;
- transfer od Republike Srpske u iznosu od 285.334 KM, na ime finansiranja projekta zapošljavanja „Zajedno do posla” za 2017. godinu. Projekat podrške zapošljavanju i samozapošljavanju ratnih vojnih invalida, djece poginulih boraca i nezaposlenih demobilisanih boraca vojske Republike Srpske „Zajedno do posla” je projekat koji je započet u 2012. godini i koji se finansira iz Budžeta Republike Srpske. Za 2017. godinu u budžetu Republike Srpske za ovaj projekat planirana su sredstva u iznosu od 285.334 KM, koliko je iskazano i u glavnoj knjizi Zavoda. Sredstva su doznačena 13.04.2018. godine;
- transfere u iznosu od 74.073 KM, na ime zapisnika Poreske uprave Republike Srpske o obračunu i poravnanju pogrešno uplaćenih javnih prihoda.

Primici od finansijske imovine su iskazani u iznosu od 35.088 KM, a odnose se na primitke od naplate datih zajmova (otplate zajmova datih radnicima za stambenu izgradnju).

Ostali primici su iskazani u iznosu od 95.510 KM ili 58% u odnosu na rebalans budžeta, a odnose se na primitke po osnovu: naknade plata za porodijsko odsustvo koji se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja (90.526 KM) i PDV – a (4.984 KM).

6.1.2. Rashodi i izdaci

Budžetski rashodi su iskazani u iznosu od 93.629.265 KM ili 85% u odnosu na rebalans budžeta, a čine ih: rashodi za lična primanja zaposlenih; rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga; subvencije; doznake na ime socijalne zaštite koje isplaćuju institucije obaveznog socijalnog osiguranja; rashodi finansiranja, drugi finansijski troškovi i rashodi transakcija razmjene između ili unutar jedinica vlasti; rashodi po sudskim rješenjima i transferi između i unutar jedinica vlasti.

Rashodi za lična primanja zaposlenih su iskazani u iznosu od 6.723.312 KM ili 95% u odnosu na rebalansom planirane rashode, a odnose se na rashode za: bruto plate zaposlenih (6.210.221 KM); bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (200.813 KM); naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (229.558 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći (82.720 KM). Obračun ličnih primanja zaposlenih vršen je uz primjenu koeficijenata utvrđenih aktima Zavoda, a u skladu sa Zakonom o platama zaposlenih u javnim službama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 31/14 i 116/16) i Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u javnim službama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 69/16) i cijenom rada od 100 KM.

Rashode za bruto plate zaposlenih čine rashodi za: osnovnu platu (3.590.749 KM); uvećanje osnovne plate po osnovu radnog staža (217.131 KM); poreze (349.254 KM) i zbirne doprinose na platu (2.053.087 KM).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada čine rashodi za: naknade za prevoz na posao i sa posla (132.472 KM); naknade po osnovu nagrada (27.569 KM); dnevnicu za službena putovanja (22.621 KM) i poreze i doprinose na naknade (18.151 KM).

Rashodi u iznosu od 87.781 KM se odnose se na rashode za naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata.

Rashode za otpremnine i jednokratne pomoći (bruto) čine rashodi za otpremnine (13.951 KM); novčane pomoći: prilikom rođenja djeteta (11.293 KM), u slučaju smrti člana uže porodice (36.100 KM), porodici u slučaju smrti radnika (6.732 KM), u slučaju teže bolesti ili invalidnosti (9.049 KM); ostale jednokratne pomoći (3.630 KM); poreze (332 KM) i zbirne doprinose (1.633 KM).

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u iznosu od 1.014.872 KM ili 86% u odnosu na rebalansom planirane rashode, a čini ih rashodi po osnovu: zakupa; utroška energije, komunalnih i komunikacionih usluga; režijskog materijala; tekućeg održavanja; putovanja i smještaja; stručnih usluga i ostalih neklasifikovanih rashoda.

Rashodi po osnovu zakupa poslovnih prostorija iskazani su u iznosu od 18.160 KM ili 91% u odnosu na rebalansom planirane rashode, a odnose se na iznajmljene prostore za smještaj biroa za zapošljavanje u opštinama u kojima Zavod ne posjeduje vlastite poslovne prostore.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga iskazani su u iznosu od 443.892 KM ili 86% u odnosu na rebalansom planirane rashode. Odnose se na rashode po osnovu: poštanskih usluga (69.597 KM); utroška električne energije (118.442 KM); usluga centralnog grijanja (89.694 KM); komunalnih usluga (53.839 KM); usluga fiksnih i mobilnih telefona (59.942 KM); korišćenja interneta (48.596 KM) i ostalih usluga (3.782 KM).

Rashodi za režijski materijal iskazani su u iznosu od 119.366 KM ili 83% u odnosu na rebalansom planirane rashode, a odnose se na rashode za: kancelarijski materijal (98.227 KM), materijal za održavanje čistoće (14.938 KM), stručnu literaturu i dnevnu štampu (6.041 KM) i ostali režijski materijal (160 KM).

Rashodi za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 50.314 KM ili 91% u odnosu na rebalansom planirane rashode. Odnose na rashode za tekuće održavanje: objekata (17.156 KM); vozila (11.589 KM) i kancelarijske, grejne, rashladne i ostale opreme (21.569 KM).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja iskazani su u iznosu od 53.113 KM ili 71% u odnosu na rebalansom planirane rashode. Odnose se na rashode: službenog putovanja u zemlji (15.727 KM), službenog putovanja u inostranstvo (5.207 KM), po osnovu prevoza ličnim automobilom (3.366 KM) i po osnovu utroška goriva (28.813 KM).

Rashodi za stručne usluge iskazani su u iznosu od 186.384 KM ili 86% u odnosu na rebalansom planirane rashode. Odnose se na usluge: platnog prometa (4.435 KM); osiguranja vozila, zaposlenih i imovine (13.277 KM); usluge informisanja i medija (89.947 KM); pravne i administrativne (13.144 KM); kompjuterske (40.017 KM); izrade elaborata i studija (20.848 KM) i ostale stručne usluge (4.716 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi iskazani su u iznosu od 143.643 KM ili 90% u odnosu na rebalansom planirane rashode. Odnose se na rashode za: stručno usavršavanje zaposlenih (7.614 KM); bruto naknade za rad van radnog odnosa (1.186 KM); naknade članovima upravnog odbora (39.801 KM); bruto naknade za privremene i povremene poslove (19.403 KM); reprezentaciju (39.167 KM) i ostale nepomenute rashode (36.472 KM).

Subvencije po osnovu aktivnih mjera zapošljavanja (projekata zapošljavanja) su iskazane u iznosu od 10.673.338 KM ili 45% u odnosu na rebalans budžeta. Odnose se na: projekte i programe zapošljavanja iz 2016. godine (5.998.393 KM) i 2017. godine

(4.674.945 KM). Nizak procenat izvršenja u odnosu na rebalansom planirane subvencije posljedica je neusklađenosti perioda za koji se planiraju subvencije po osnovu projekata zapošljavanja (finansijski plan ukupno za projekte donosi se za jednu fiskalnu godinu) i perioda u kome se provode aktivnosti za iste (obuhvata više fiskalnih godina) kao i razloga odustajanja od realizacije projekata od strane lica kojima su odobrena sredstva, zapošljavanja manjeg broja lica od odobrenih projektom, te neispunjavanja ugovorenih obaveza od strane lica korisnika subvencija. Značajan dio sredstava koji Zavodu ostaje na raspolaganju usled razloga odustajanja poslodavaca i lica od realizacije projekata i zapošljavanja manjeg broja lica od odobrenog projektima (sredstva u najmanjem iznosu 2.000.000 KM po projektima zapošljavanja iz 2017. godine) se uglavnom ne usmjeravaju poslodavcima i licima kojima nisu odobrena sredstva usled nedostatka sredstava a koji ispunjavaju uslove, već ostaju neiskorištena. Poslodavcima i licima koji ulože prigovore na odluku Upravnog odbora Zavoda o neodobravanju sredstava usled nedostatka sredstava uglavnom se uvažavaju prigovori i odobravaju sredstva (po osnovu prigovora odobreno je oko 160.000 KM).

Na osnovu Akcionog plana zapošljavanja Republike Srpske za 2017. godinu, Programa za zapošljavanje u Republici Srpskoj - Operativnog plana za realizaciju akcionog plana zapošljavanja u 2017. godini, raspisan je javni poziv poslodavcima i nezaposlenim licima za korišćenje sredstava po projektima zapošljavanja u 2017. godini od strane Ministarstva rada i boračko invalidske zaštite Republike Srpske i Zavoda. Javni poziv objavljen u listu „Glas Srpske“ raspisan je za šest projekata: „Projekat podrške samozapošljavanju u 2017. godini“, „Projekat podrške zapošljavanju i samozapošljavanju djece poginulih boraca, ratnih vojnih invalida i nezaposlenih demobilisanih boraca VRS u 2017. godini“, „Zajedno do posla“, „Projekat podrške zapošljavanju lica iznad 50 godina starosti“, „Projekat podrške zapošljavanju Roma u Republici Srpskoj u 2017. godini“ (finansira se iz sredstava Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH za 2016. godinu), „Projekat sticanja radnog iskustva mladih s VSS u statusu pripravnika u 2017. godini“ i „Projekat obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije u 2017. godini“ koji nije realizovan zbog nezainteresovanosti poslodavaca. Akcioni plan zapošljavanja Republike Srpske za 2017. godinu je dva puta mijenjan (na osnovu Odluka Vlade iz juna i avgusta) jer je utvrđeno da su za pojedine komponente projekata nedostajala sredstva, dok je u drugim komponentama bio iskazan manji interes te da za jedan projekat nije bilo zainteresovanih poslodavaca.

Pravilnikom o uslovima, kriterijumima i načinu sprovođenja mjera aktivne politike zapošljavanja („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/17), Javnim pozivom, Projektom i Uputstvom o provođenju projekta, definisani su određeni uslovi i kriterijumi za podnosiocima zahtjeva (za poslodavce i nezaposlena lica) za sve projekte. Za svaki od projekata imenovane su komisije za obradu i ocjenu programa učesnika u projektima koje sačinjavaju preglede poslodavaca i lica kojima se predlaže odobravanje sredstava, kojima se ne predlaže odobravanje sredstava zbog neispunjavanja uslova ili zbog nedostatka sredstava. U skladu sa prijedlogom komisije Upravni odbor Zavoda donosi odluke o odobravanju/neodobravanju sredstava.

Kod utvrđivanja prava na korišćenje sredstava po projektima zapošljavanja u 2017. godini utvrđeno je sljedeće:

Pomenutim Pravilnikom nisu definisani precizni ni mjerljivi kriterijumi koji omogućavaju transparentno i nediskriminatorno bodovanje podnosioca zahtjeva, na osnovu kojih bi se izvršilo bodovanje i sačinila rang lista po svim projektima. S tim u vezi, nije utvrđena ni skala, odnosno maksimalan broj lica po projektima za koje poslodavci mogu aplicirati prilikom zapošljavanja pa se dešava da neki poslodavci apliciraju za 20 radnika i na skoro sve projekte i da im se odobre sredstva, a pojedini poslodavci budu odbijeni iz

razloga nedostatka sredstava. Prilikom obrade zahtjeva, Pravilnikom je definisano da se mogu uzeti u obzir određeni kriterijumi koji pri tome nisu mjerljivi, a nije ni dokumentovano da su isti i korišteni prilikom obrade zahtjeva. Uslovi koje poslodavci moraju ispuniti prilikom podnošenja zahtjeva nisu precizno postavljeni, niti je u potpunosti definisan način na koji se isti i dokazuju.

Projekat podrške samozapošljavanju u 2017. godini je planiran u iznosu od 2.000.000 KM za zapošljavanje 400 lica. Po ovom Projektu, podneseni su zahtjevi za 862 lica u iznosu od 4.310.000 KM za samozapošljavanje. Odobrena su sredstva za 400 lica, a sa 380 lica ugovorena je vrijednost u iznosu od 1.900.000 KM od kojih je 1.330.000 KM realizovano u 2017. godini u skladu sa definisanim odredbama ugovora (70% po potpisivanju ugovora i 30% nakon isteka ugovorenog perioda od 12 mjeseci u skladu sa ispunjavanjem ugovorenih uslova). Realizacijom projekta utvrđeni su sljedeći nedostaci:

- u javnom pozivu u dijelu koji se odnosi na podnošenje zahtjeva, navedeno je da se između ostale dokumentacije, dostavi i dokaz da lice pripada ciljnoj grupi (za žene žrtve nasilja i lica u stanju socijalne potrebe) čime je nejasno utvrđeno da li samo ova lica mogu podnositi zahtjeve ili i sva druga lica;
- prilikom obrade zahtjeva nije dokumentovano da su ispunjeni uslovi iz člana 44. Pravilnika koji se odnose na to da lice ne može ostvariti subvenciju ako ostvari pravo na isplatu novčane naknade u jednokratnom iznosu u svrhu samozapošljavanja, ako je već koristilo subvenciju za samozapošljavanje od strane Zavoda i ako je u poslednjih 12 mjeseci prije objave oglasa samostalno obavljalo istu ili sličnu djelatnost. Nadležni biroi uglavnom ove informacije navedu na uvjerenju o evidenciji i statusu lica ili u mišljenju ručno ih upisujući, mada su utvrđeni slučajevi da se ove informacije nisu ni navodile.

Projekat podrške zapošljavanju i samozapošljavanju djece poginulih boraca, ratnih vojnih invalida i nezaposlenih demobilisanih boraca VRS u 2017. godini „Zajedno do posla“, je planiran u iznosu od 4.083.000 KM za zapošljavanje 864 lica. Po ovom projektu, podneseni su zahtjevi za 1.013 lica u iznosu od 4.717.000 KM za samozapošljavanje i zapošljavanje kod poslodavca. Odobrena su sredstva za 864 lica, a sa 610 lica ugovorena je vrijednost projekta u iznosu od 3.005.000 KM od kojih je 1.978.800 KM realizovano u 2017. godini u skladu sa definisanim odredbama ugovora (70% po potpisivanju ugovora i 30% nakon isteka ugovorenog perioda od 12 mjeseci u skladu sa ispunjavanjem ugovorenih uslova za samozapošljavanje odnosno 60% po potpisivanju ugovora i 40% nakon isteka ugovorenog perioda od 12 mjeseci u skladu sa ispunjavanjem ugovorenih uslova za zapošljavanje kod poslodavca). Realizacijom projekta utvrđeni su sljedeći nedostaci:

- ne dokumentuje se ispunjavanje uslova iz člana 30. Pravilnika koji se odnose na: da je poslodavac ispunio prethodne obaveze prema Zavodu (u mišljenju nadležnog biroa se samo navedu ove informacije), i da ne zapošljava lica kojima je kod istog poslodavca prestao radni odnos u posljednjih 12 mjeseci,
- ne dokumentuje se ispunjavanje uslova iz člana 34. Pravilnika koji se odnosi na to da se neće odobravati sredstva poslodavcima za zapošljavanje nezaposlenih lica čije je zapošljavanje Zavod već finansirao u prethodne tri godine po ranijim projektima,
- ne dokumentuje se ispunjavanje uslova iz člana 44. Pravilnika koji se odnose na to da lice ne može ostvariti subvenciju ako ostvari pravo na isplatu novčane naknade u jednokratnom iznosu u svrhu samozapošljavanja, ako je već koristilo subvenciju za samozapošljavanje od strane Zavoda i ako je u poslednjih 12 mjeseci prije objave oglasa samostalno obavljalo istu ili sličnu djelatnost. Nadležni biroi uglavnom ove

informacije navedu na uvjerenju o evidenciji i statusu lica ili u mišljenju ručno ih upisujući, mada su utvrđeni slučajevi da se ove informacije nisu ni navodile,

- u određenim slučajevima ne dokumentuje se da lica pripadaju ciljnoj grupi koja se zapošljava (demobilisani borci, RVI ili djeca palih boraca),
- odobreno je produženje dužih rokova realizacije ugovora u odnosu na rokove definisane članom 78. Pravilnika,
- odobrena su sredstva poslodavcima koji nisu ispunjavali uslove - smanjivali su broj radnika u poslednjih 6 mjeseci (izuzev slučajeva normalne fluktuacije radnika), što nije u skladu sa članom 30. Pravilnika,
- odobrena su sredstva sa sufinansiranje zapošljavanja za lica koja su zaposlena prije podnošenja zahtjeva za odobravanje sredstava, što nije u skladu sa članom 30. Pravilnika i uslovima iz javnog poziva.

Projekat podrške zapošljavanju lica iznad 50 godina starosti je planiran u iznosu od 1.336.000 KM za zapošljavanje 334 lica. Po ovom projektu, podneseni su zahtjevi za 704 lica u iznosu od 2.816.000 KM za zapošljavanje kod poslodavca. Odobrena su sredstva za 334 lica, a sa 277 lica ugovorena je vrijednost projekta u iznosu od 1.108.000 KM od kojih je 660.000 KM realizovano u 2017. godini, u skladu sa definisanim odredbama ugovora (60% po potpisivanju ugovora i 40% nakon isteka ugovorenog perioda od 12 mjeseci u skladu sa ispunjavanjem ugovorenih uslova). Realizacijom projekta utvrđeni su sljedeći nedostaci:

- ne dokumentuje se ispunjavanje uslova iz člana 30. Pravilnika koji se odnose na: da je poslodavac ispunio prethodne obaveze prema Zavodu (u mišljenju nadležnog biroa se samo navedu ove informacije), i da ne zapošljava lica kojima je kod istog poslodavca prestao radni odnos u posljednjih 12 mjeseci,
- ne dokumentuje se ispunjavanje uslova iz člana 34. Pravilnika koji se odnosi na to da se neće odobravati sredstva poslodavcima za zapošljavanje nezaposlenih lica čije je zapošljavanje Zavod već finansirao u prethodne tri godine po ranijim projektima,
- utvrđeno je da su odobravana sredstva poslodavcima koji nisu ispunjavali uslove - smanjivali su broj zaposlenih u poslednjih 6 mjeseci (izuzev slučajeva normalne fluktuacije radnika), što nije u skladu sa članom 30. Pravilnika,
- odobrena su sredstva poslodavcima koji su dostavili dio dokumentacije i nakon roka za podnošenje zahtjeva, što nije što nije u skladu sa članom 30. Pravilnika i uslovima iz javnog poziva.

Projekat podrške zapošljavanju Roma u Republici Srpskoj u 2017.godini finansiran iz sredstava Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, planiran je u iznosu od 236.000 KM za zapošljavanje 41 lica. Po ovom projektu, podneseni su zahtjevi za 46 lica u iznosu od 271.000 KM za samozapošljavanje i zapošljavanje kod poslodavca. Odobrena su sredstva za 39 lica, a sa 26 lica ugovorena je vrijednost projekta u iznosu od 155.000 KM od kojih je 93.500 KM realizovano u 2017. godini u skladu sa definisanim odredbama ugovora (70% po potpisivanju ugovora i 30% nakon isteka ugovorenog perioda od 12 mjeseci u skladu sa ispunjavanjem ugovorenih uslova za samozapošljavanje odnosno 60% po potpisivanju ugovora i 40% nakon isteka ugovorenog perioda od 12 mjeseci u skladu sa ispunjavanjem ugovorenih uslova za zapošljavanje kod poslodavca). Realizacijom projekta utvrđeni su sljedeći nedostaci:

- ne dokumentuje se ispunjavanje uslova iz člana 30. Pravilnika koji se odnose na: da je poslodavac ispunio prethodne obaveze prema Zavodu (u mišljenju nadležnog biroa se samo navedu ove informacije), i da ne zapošljava lica kojima je kod istog poslodavca prestao radni odnos u posljednjih 12 mjeseci,

- ne dokumentuje se ispunjavanje uslova iz člana 34. Pravilnika koji se odnosi na to da se neće odobravati sredstva poslodavcima za zapošljavanje nezaposlenih lica čije je zapošljavanje Zavod već finansirao u prethodne tri godine po ranijim projektima,
- ne dokumentuje se da lica pripadaju ciljnoj grupi (romi) već se na uvjerenju upiše da lica pripadaju toj ciljnoj grupi, a na osnovu uvida u lični karton radnika.

Projekat sticanja radnog iskustva mladih s VSS u statusu pripravnika u 2017. godini je planiran u iznosu od 3.078.030 KM za zapošljavanje 439 lica. Po ovom projektu, podneseni su zahtjevi za 764 lica u iznosu od 5.088.418 KM za zapošljavanje kod poslodavca. Odobrena su sredstva za 439 lica, a sa 381 licem ugovorena je vrijednost projekta u iznosu od 2.541.151 KM od kojih je 612.645 KM realizovano u 2017. godini, u skladu sa definisanim odredbama ugovora (na bazi mjesečnih refundacija nakon dostavljenog dokaza i isplaćenju plate, porezima i doprinosima iz ličnih primanja, odnosno dokaza o isplati neto plate). Realizacijom projekta utvrđeni su sljedeći nedostaci:

- ne dokumentuje se ispunjavanje uslova iz člana 30. Pravilnika koji se odnosi na to da je poslodavac ispunio prethodne obaveze prema Zavodu, već se samo u mišljenju nadležnog biroa navedu ove informacije mada su utvrđeni slučajevi da se ove informacije nisu ni navodile,
- nadležni biro informacije (da lice nije do sada bilo zaposleno, da nije volontiralo u struci) navedu na uvjerenju o evidenciji i statusu lica ili u mišljenju, ručno ih upisujući, bez odgovarajućeg dokumentovanja,
- u određenim slučajevima ne dokumentuje se da lica pripadaju ciljnoj grupi koja se zapošljava (djeca palih boraca),
- odobreno je produženje dužih rokova realizacije ugovora u odnosu na rokove definisane članom 78. Pravilnika,
- izvršen je prijem radnika koji u vrijeme objavljivanja javnog poziva nisu bili prijavljeni na evidenciju nezaposlenih niti su u to vrijeme imala akademska zvanja VSS, što nije u skladu sa članom 30. Pravilnika,
- sredstva su odobrena poslodavcima koji ne ispunjavaju uslove u pogledu izmirenja obaveza po osnovu poreza i doprinosa, što nije u skladu sa članom 30. Pravilnika,
- vršen je prijem pripravnika iznad 30 godina starosti, što nije u skladu sa članom 30. Pravilnika i uslovima iz javnog poziva. Ministarstvo rada i boračko invalidske zaštite Republike Srpske je dalo mišljenje u kojem je navedeno da se odobri zapošljavanje pripravnika starijih od 30 godina.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **internim aktima uspostave precizni i mjerljivi kriterijumi koji će omogućiti transparentno i nediskriminatorno bodovanje podnosioca zahtjeva i po tom osnovu sačinjavanje rang liste;**
- **precizno definišu postavljene uslove podnosiocima zahtjeva i način njihovog dokazivanja;**
- **prilikom odobravanja sredstava dosledno primjenjuju postavljene uslove i kriterijumi iz Pravilnika o uslovima, kriterijumima i načinu sprovođenja mjera aktivne politike zapošljavanja (članovi: 30, 34, 44 i 78) i Javnog poziva.**

Doznake na ime socijalne zaštite koje isplaćuju institucije obaveznog socijalnog osiguranja iskazane su u iznosu od 15.141.591 KM ili 83% u odnosu na rebalans budžeta, a odnose se na: novčane naknade nezaposlenim licima (9.362.751 KM), doznake Fondu za penzijsko osiguranje po osnovu osiguranja od nezaposlenosti (2.492.012 KM), doznaka Fondu za zdravstveno osiguranje po osnovu osiguranja od

nezaposlenosti (1.616.441 KM) i doznake fondu za penzijsko osiguranje po osnovu sticanja uslova za starosnu penziju (1.670.387 KM).

Manje izvršenje novčanih naknada u odnosu na plan, posljedica je smanjenog broja korisnika prava na novčanu naknadu i ostvarene visine novčane naknade u najnižem iznosu (30% prosječne neto plate) kod najvećeg broja korisnika novčane naknade. Među korisnicima se nalaze i lica koja su ostala bez posla: nakon implementacije projekata zapošljavanja, nakon prestanka obavljanja samostalne djelatnosti zbog ekonomskih ili tehnoloških razloga i nakon privatizacije, likvidacije ili stečaja preduzeća. U skladu sa članom 36. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti novčanu naknadu nezaposleno lice ostvaruje na osnovu rješenja Zavoda o priznavanju prava i u 2017. godini ovo pravo je u prosjeku mjesečno ostvarivalo 2.572 lica. Novčanu naknadu nezaposleno lice ostvaruje u Zavodu, a zdravstveno i penzijsko i invalidsko osiguranje u nadležnom fondu u skladu sa zakonom. U skladu sa članom 47. Zakona, novčana naknada za nezaposleno lice koje ima do 15 godina staža osiguranja iznosi 40% od prosječne plate koju je nezaposleno lice ostvarilo u posljednja tri mjeseca rada, a za nezaposleno lice koje ima više od 15 godina staža osiguranja 45% od prosječne plate koju je nezaposleno lice ostvarilo u posljednja tri mjeseca. Visina novčane naknada ne može biti niža od 30% prosječne neto plate niti viša od iznosa jedne prosječne neto plate u Republici za prethodnu godinu prema podacima Republičkog zavoda za statistiku objavljenim u „Službenom glasniku Republike Srpske“. Dužina trajanja prava iz člana 36. navedenog Zakona zavisi od dužine staža osiguranja nezaposlenog lica.

Utvrđeno je da se ne dokumentuje na adekvatan način: neprekidni staž osiguranja za koje je poslodavac uplatio doprinos za osiguranje od nezaposlenosti za sve zaposlene radnike u posljednjih 8 mjeseci ili 12 mjeseci (dokaz koji je u spisu predmeta je obrazac 1002 - Mjesečna prijava poreza po odbitku, a ista nije adekvatan dokaz da su i uplaćeni doprinosi) i obrazac PD3100 - Prijava/Promjena/Odjava uplate doprinosa za lice kome je prestao radni odnos (dokaz koji je u spisu predmeta je rješenje o otkazu ugovora o radu).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se vrši nadzor i dokumentuje ostvarivanje prava na novčanu naknadu u skladu sa članom 36. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti.

U skladu sa članom 37. Zakona nezaposlenom licu pripada pravo na penzijsko i invalidsko osiguranje u trajanju do tri godine, ukoliko sa tim stažom osiguranja ispunjava uslove za starosnu penziju i u 2017. godini ovo pravo je u prosjeku mjesečno ostvarivalo 964 lica. Na osnovu podnesenog zahtjeva od strane nezaposlenog radnika za utvrđivanja prava na penzijsko – invalidsko osiguranje do sticanja uslova za starosnu penziju nadležnoj filijali Zavoda, koja u prvostepenom postupku na bazi podataka o penzijskom stažu i uvjerenja iz službene evidencije Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske i podacima o ukupnom stažu osiguranja registrovanim u matičnoj evidenciji osiguranika, donosi rješenje o priznavanju prava na penzijsko invalidsko osiguranje do sticanja uslova za starosnu penziju.

Rashodi finansiranja, drugi finansijski troškovi i rashodi transakcija razmjene između ili unutar jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 10.622 KM, isti nisu planirani, a odnose se na rashode iz transakcija razmjene između jedinica vlasti.

Rashodi po sudskim rješenjima su iskazani u iznosu od 25.919 KM ili 104% u odnosu na rebalans budžeta.

Transferi između i unutar jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 60.039.611 KM ili 100% u odnosu na rebalans budžeta, a odnose se na transfere: fondovima obaveznog socijalnog osiguranja (60.019.067 KM) i ostale transfere (20.544 KM).

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, Zakonom o zdravstvenom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 18/99, 51/01, 70/01, 51/03, 57/03, 17/08, 01/09 i 106/09) i Zakonom o doprinosima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 116/12, 103/15 i 114/17) definisano je da nezaposlena lica koja se vode na evidenciji Zavoda, a ne ostvaruju novčanu naknadu, imaju pravo na zdravstveno osiguranje uz uplatu doprinosa po stopi od 12% na osnovicu od 20% prosječno ostvarene bruto plate u Republici Srpskoj za prethodni mjesec, a prema posljednjem podatku Republičkog zavoda za statistiku objavljenom u „Službenom glasniku Republike Srpske“. Prema članu 10. stav (1) tačka d) Zakona o doprinosima uplatilac navedenog doprinosa je Ministarstvo rada i boračko - invalidske zaštite, na osnovu obračuna Zavoda za zapošljavanje, za nezaposleno lice dok je redovno prijavljeno Zavodu za zapošljavanje, ako ne prima novčanu naknadu, koje je prema članu 11. stav (1) dužno da Poreskoj upravi Republike Srpske najkasnije do kraja mjeseca za prethodni mjesec dostavi mjesečnu prijavu doprinosa za ukupnu mjesečnu obavezu za svakog obveznika doprinosa. Navedeni transferi su iskazani u visini doznačenih sredstava Zavodu od strane Ministarstva rada i boračko invalidske zaštite Republike Srpske za nezaposlena lica koja imaju pravo na zdravstveno osiguranje, a ne na osnovu obračuna izvršenih u skladu sa Zakonom o doprinosima. Prema mjesečnim obračunima sačinjenim od strane Zavoda, ukupno obračunati doprinosi za nezaposlena lica koja ne primaju novčanu naknadu za 2017. godinu iznose 60.333.329 KM, što znači da su isti veći od iskazanih u finansijskim izvještajima Zavoda za 2017. godinu za 333.329 KM. Zavod i Ministarstvo rada i boračko - invalidske zaštite Republike Srpske u 2017. godini nisu postupali u skladu sa navedenim članovima Zakona o doprinosima, iako je u revizorskom izvještaju za 2016. godinu po tom osnovu Zavodu data preporuka (tačka 6.1.2. prethodnog izvještaja). Odlukom o usvajanju budžeta Republike Srpske za 2018. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 114/17) nije planiran transfer Zavodu od strane Ministarstva rada i boračko - invalidske zaštite Republike Srpske (kao u prethodnim periodima), već je planiran transfer Fondu za zdravstveno osiguranje Republike Srpske na ime zdravstvenog osiguranja nezaposlenih lica u iznosu od 57.500.000 KM, što znači da su od 2018. godine aktivnosti u nadležnosti Ministarstva rada i boračko - invalidske zaštite i Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske.

Izdaci za nefinansijsku imovinu su iskazani u iznosu od 598.100 KM, ili 98% u odnosu na rebalansom planirane izdatke, a odnose se na izdatke za: izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata (142.880 KM); investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata (90.643 KM); nabavku postrojenja i opreme (197.218 KM) i za nematerijalnu proizvedenu imovinu (160.308 KM), kao i izdatke za zalihe materijala, robe i sitnog inventar, ambalaže i sl. (7.051 KM). U okviru izdataka za nefinansijsku imovinu izvršeno je rezervisanje budžetskih sredstava u iznosu od 179.623 KM planiranih za nabavku: nematerijalne proizvedene imovine (94.717 KM) i postrojenja i opreme (84.906 KM).

Ostali izdaci su iskazani u iznosu od 1.451.680 KM, ili 260% u odnosu na rebalans budžeta, a odnose se na ostale izdatke (1.313.432 KM) i izdatke iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti (138.248 KM). Odstupanja izvršenja u odnosu na rebalans budžeta je posljedica izmijenjene računovodstvene politike u pogledu evidentiranja naknada plata za vrijeme porodiljskog odsustva i bolovanja i izdataka po osnovu multilateralnih kompenzacija, što je definisano članovima 95 i 103. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike u kojem je definisano da: rashodi za lična primanja ne uključuju naknade plata zaposlenih koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja za vrijeme bolovanja i roditeljskog odsustva i da se iznos potraživanja određene jedinice vlasti nastao po

osnovu provođenja multilateralnih kompenzacija u toku jedne godine evidentira i kao izdatak u okviru grupe konta – ostali izdaci.

Ostali izdaci se odnose na izdatke: za otplatu neizmirenih obaveza iz ranijih godina (394.302 KM) i po osnovu provedenih multilateralnih kompenzacija u 2017. godini (913.955 KM). Izdaci za otplatu neizmirenih obaveza iz ranijih godina odnose se na otplatu obaveza po osnovu manje obračunatih doprinosa za novčanu naknadu u periodu maj - decembar 2015. godine koji nisu evidentirani u periodu kada su obaveze nastale, odnosno kada su rashodi na ime doprinosa trebali biti i evidentirani. Obaveze po ovom osnovu evidentirane su u 2017. godini na teret rezultata ranijih godina.

Ispravka materijalno značajne greške u iznosu od 394.302 KM, nije izvršena u skladu sa članom 115. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, a objavljivanje informacija nije izvršeno u skladu sa članom 117. navedenog pravilnika i MRS JS 3 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške (paragrafi 46 – 54). Za navedenu nepravilnost data je preporuka uz Napomene (tačka 6.7.).

Ostali izdaci iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti se odnose na izdatke po osnovu naknade plata za roditeljsko odsustvo koji se refundiraju od fonda obaveznog socijalnog osiguranja (86.911 KM) i naknade plata za vrijeme bolovanja koji se refundiraju od fonda obaveznog socijalnog osiguranja (43.572 KM) i ostali izdaci između ili unutar jedinica vlasti (7.765 KM).

6.1.2.1. Raspodjela suficita iz ranijih perioda

Raspodjela suficita iz ranijih perioda je iskazana u iznosu od 11.607.643 KM ili 100% u odnosu na rebalans budžeta.

6.1.3. Razlika u finansiranju

Razlika u finansiranju je iskazana u iznosu od 17.403.644 KM, a čine je: budžetski suficit (7.117.083 KM) i neto finansiranje (10.286.561 KM). Neto finansiranje je iskazano kao razlika po osnovu: raspodjele suficita iz ranijeg perioda (11.607.643 KM), primitaka od finansijske imovine (35.088 KM), ostalih primitaka (95.510 KM) i umanjena po osnovu ostalih izdataka (1.451.680 KM). Po nalazu revizije razlika u finansiranju je manje iskazana za 22.560 KM, što je obrazloženo u tački 6.1.1. izvještaja. U odnosu na rebalans budžeta, razlika u finansiranju je nastala po u najvećem dijelu po osnovu nerealizovanih projekata za zapošljavanje. Shodno činjenicama da su aktivnosti pripreme i donošenja finansijskog plana Zavoda za 2017. godinu vršene u 2016. godini, a Akcioni plan zapošljavanja za 2017. godinu donesen u februaru 2017. godine, da nisu definisani periodi trajanja i nije planirana dinamika realizacije projekata zapošljavanja zbog čega je na dan 31.12.2017. godine iskazana razlika u finansiranju koja se u najvećem dijelu odnosi na neutrošena sredstva po projektima zapošljavanja. Planiranje sredstava po ovom osnovu nije realno, jer je u toku izrade finansijskog plana/rebalansa bilo poznato da će se dio aktivnosti po projektima zapošljavanja provoditi u narednom periodu.

6.2. Bilans uspjeha

6.2.1. Prihodi

Prihodi su u Bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 104.766.707 KM, a čine ih: budžetski prihodi u iznosu od 101.344.448 KM (poreski i neporeski prihodi i transferi između ili unutar jedinica vlasti) i prihodi obračunskog karaktera u iznosu od 3.422.259 KM. Budžetski prihodi su obrazloženi pod tačkom 6.1.1. izvještaja.

Prihodi obračunskog karaktera odnose se najvećim dijelom na: prihode obračunskog karaktera u iznosu od 1.514.871 KM (prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine 1.417.515 KM, ostali prihodi obračunskog karaktera 84.883 KM, pomoći u naturi 11.798 KM i finansijski prihodi obračunskog karaktera 675 KM) i prihode obračunskog karaktera evidentirani po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa u iznosu od 1.907.101 KM. Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine i prihodi obračunskog karaktera evidentirani po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa iskazani su po Izvještaju iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim doprinosima za period 01.01 - 31.12.2017. godine koji je dostavljen od Poreske uprave Republike Srpske na osnovu Pravilnika o sistemu poreskog knjigovodstva u Republici Srpskoj i Uputstva o primjeni MRS JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/16). Po nalazu revizije, prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine su više iskazani za 22.560 KM, a manje ostali neporeski prihodi, što je navedeno u tački 6.1.1. izvještaja.

6.2.2. Rashodi

Rashodi su u Bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 97.630.821 KM, a čine ih: budžetski rashodi u iznosu od 93.629.265 KM (tekući rashodi i transferi između ili unutar jedinica vlasti) i rashodi obračunskog karaktera u iznosu od 4.001.556 KM. Budžetski rashodi su obrazloženi pod tačkom 6.1.2. izvještaja.

Rashodi obračunskog karaktera odnose se najvećim dijelom na rashode: od usklađivanja vrijednosti imovine (3.594.672 KM), po osnovu amortizacije (370.735 KM), nabavne vrijednosti realizovanih zaliha (7.051 KM) i obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti (27.770 KM). Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine iskazani su po Izvještaju iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim doprinosima za period 01.01 - 31.12.2017. godine koji je dostavljen od Poreske uprave Republike Srpske.

Rashodi po osnovu obračunate amortizacije iskazani su uz primjenu godišnjih amortizacionih stopa za zgrade i objekte, opremu, nematerijalnu imovinu i ostala sredstva koja se amortizuju u skladu sa Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 110/16). Za sredstva iz analitičke evidencije kod kojih se amortizacione stope ne podudaraju izvršen je preračun kako bi procijenjeni vijek trajanja sredstava odgovarao vijeku trajanja prema pomenutom Pravilniku.

6.2.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha kao razlika prihoda (104.766.707 KM) i rashoda (97.630.821 KM) iskazan je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 7.135.886 KM.

6.3. Bilans stanja

Struktura imovine, obaveza i izvora u obrascu Bilans stanja na dan 31.12.2017. godine iskazana je u iznosu od 51.228.070 KM, koju čini: poslovna aktiva i pasiva (43.271.538 KM) i vanbilansna aktiva i pasiva (7.956.532 KM).

6.3.1. Aktiva

Poslovnu aktivu Bilansa stanja Zavoda na dan 31.12.2017. godine čini: tekuća imovina 26.914.412 KM i stalna imovina 16.357.126 KM.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina je iskazana u iznosu 53.234.831 KM bruto vrijednosti, 26.320.419 KM ispravke vrijednosti i 26.914.412 KM neto vrijednosti, a odnosi se na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja su iskazana u iznosu od 26.914.412 KM, a čine je: gotovina i gotovinski ekvivalenti (16.396.630 KM), kratkoročni plasmani (48.655 KM), kratkoročna potraživanja (3.807.582 KM), kratkoročna razgraničenja (7.157 KM), kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti (6.654.388 KM).

Gotovina i gotovinski ekvivalenti odnose se na novčana sredstva u blagajni (4.683 KM) i novčana sredstva na bankovnim računima (16.391.947 KM). Zavod nema usvojenu politiku investiranja, kao ni donesene podzakonske akte za sprovođenje Zakona o investiranju javnih sredstava („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/04), pa nije ni vršio procjenu privremene raspoloživosti sredstava raspoređenih za projekte i mogućnosti njihovog kratkoročnog oročavanja po periodima.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se izvrši procjena raspoloživosti sredstava raspoređenih za projekte i razmotre mogućnosti njihovog kratkoročnog oročavanja u skladu sa Zakonom o investiranju javnih sredstava.

Kratkoročni plasmani se odnose se na reklasifikovane dugoročne zajmove date zaposlenim radnicima Zavoda koji dospijevaju na naplatu u 2018. godini (39.055 KM) i nenaplaćena potraživanja (9.600 KM).

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 30.013.571 KM bruto vrijednosti, 26.205.289 KM ispravke vrijednosti i 3.807.582 KM neto vrijednosti, a odnose se na potraživanja: po osnovu prodaje i izvršenih usluga (6.154 KM); od zaposlenih (1.299 KM); za kamate, dividende i druge finansijske prihode (1.602 KM); za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode (3.731.773 KM) i ostala kratkoročna potraživanja (66.754 KM).

Potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga se odnose na potraživanja za zakup poslovnog prostora koje Zavod izdaje na osnovu zaključenih ugovora sa zakupcima.

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode su iskazana su u iznosu od 17.185.504 KM bruto vrijednosti, 13.453.731 KM ispravke vrijednosti i 3.731.773 KM neto vrijednosti, a odnose se na potraživanja za nenaplaćene doprinose koji su evidentirani na osnovu Izvještaja iz Jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim doprinosima za period 01.01 - 31.12.2017. godine koji je dostavila Poreska uprava Republike Srpske u skladu sa Pravilnikom o sistemu poreskog knjigovodstva u Republici Srpskoj.

Ostala kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 12.818.982 KM bruto vrijednosti, 12.752.228 KM ispravke vrijednosti i 66.754 KM neto vrijednosti, a čine ih potraživanja: po osnovu subvencija – projekata zapošljavanja zbog nepoštivanja ugovorenih obaveza poslodavaca (55.993 KM) i od osiguravajućeg društva (4.562 KM). Zavod je na osnovu Odluke Upravnog odbora o klasifikovanju nenaplativih potraživanja od 23.02.2017. godine, u iznosu od 62.508 KM izvršio procjenu i reklasifikaciju nenaplaćenih potraživanja starijih od 12 mjeseci. Korigovana potraživanja odnose se najvećim dijelom na potraživanja po osnovu refundacija za bolovanje preko 30 dana iz doprinosa za zdravstveno osiguranje 27.770 KM i potraživanja za projekte zapošljavanja zbog neispunjavanja preuzetih obaveze po ugovoru od strane korisnika sredstava u iznosu od 23.015 KM. Zavod prati naplatu i sudskim putem traži naplatu spornih potraživanja pred nadležnim privrednim sudovima u Republici Srpskoj. Ima pojava da i pored svih blagovremeno preduzetih mjera često dolazi do trajnog gubitka sredstava usljed obustave postupka po rješenjima nadležnih sudova (izvršenik nema sredstava koja mogu biti predmet izvršenja). U toku izvještajnog perioda po pravosnažnim odlukama sudova nisu naplaćena potraživanja u iznosu od 26.949 KM, za koje je

Upravni odbor donio odluku o konačnom otpisu potraživanja (Odluka od 23.02.2018. godine).

U okviru ostalih kratkoročnih potraživanja iskazana su sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 12.752.228. KM i u istom iznosu iskazana je korekcija ostalih kratkoročnih potraživanja. Od ukupno navedenog iznosa najveći dio (12.311.638 KM) evidentiran je na osnovu Odluke Upravnog odbora od 20.07.2016. godine, a odnosi se na nenaplativo potraživanje od „Bobar“ banke Bijeljina. Ostali dio sumnjivih i spornih potraživanja (440.590 KM) se odnosi na sporna potraživanja po osnovu: programa zapošljavanja zbog neispunjenosti uslova iz ugovora, refundacije bolovanja od Fonda zdravstvenog osiguranja i ostalih potraživanja.

Kratkoročna razgraničenja se odnose na kratkoročne razgraničene rashode u iznosu do 7.157 KM.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti su iskazana u iznosu 6.768.818 KM bruto vrijednosti, 114.430 KM ispravke vrijednosti i 6.654.388 KM neto vrijednosti, a odnose se najvećim dijelom na potraživanja po osnovu: kvartalnih zapisnika iz poreskog knjigovodstva, rješenjima i knjižnim obavijestima (156.743 KM); raspodjele javnih prihoda od budžeta Republike Srpske na dan 31.12.2017. godine (302.577 KM); doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti po osnovu multilateralne kompenzacije (2.354.648 KM); Memoranduma o razumijevanju i implementaciji Akcionog plana BiH za rješavanje problema Roma u oblasti zapošljavanja za 2017. godinu (219.380 KM); Akcionog plana zapošljavanja za 2017. godinu (285.334 KM); korekcije potraživanja iz budžeta Republike Srpske u iznosu od 3.221.360 KM (za transfer po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih lica 2.767.814 KM iz 2015. godine i 453.546 KM transfer za projekte zapošljavanja po Akcionom planu zapošljavanja za 2014. i 2015. godinu); nenaplaćenih doprinosa za zapošljavanje putem obveznica (44.349 KM); refundacija naknada plata po osnovu bolovanja (56.257 KM) i ostalih potraživanja (13.740 KM).

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalna imovina iskazana je u neto iznosu od 16.357.126 KM, a odnosi se na: dugoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja (7.049.476 KM) i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima (9.307.650 KM).

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja su iskazana u iznosu od 7.731.667 KM bruto vrijednosti, 682.191 KM ispravke vrijednosti i 7.049.476 KM neto vrijednosti, a čine je: dugoročni plasmani (neto vrijednosti 740.424 KM) i dugoročna potraživanja (neto vrijednosti 6.309.052 KM). Dugoročne plasmane čine: akcije i učešća u kapitalu i dugoročni zajmovi.

Akcije i učešća u kapitalu su iskazani u iznosu od 1.260.066 KM bruto vrijednosti, 682.191 KM ispravke vrijednosti i 577.875 KM neto vrijednosti, a odnose se na akcije koje je Zavod stekao na ime konverzije poreskog duga u akcije po osnovu odluka Vlade Republike Srpske. Akcije su registrovane u Centralnom registru hartija od vrijednosti a. d. Banja Luka. U 2017. godini evidentirane su sljedeće promjene na osnovu:

- Odluke Upravnog odbora o usklađivanju vrijednosti akcija (u skladu sa cijenama akcija na dan 31.12.2017. godine prema podacima „Banjalučke berze“) izvršena je korekcija vrijednosti akcija „Semberija“ a.d. Bijeljina u iznosu od 3.324 KM;
- Odluke Vlade Republike Srpske o prihvatanju finansijskog restrukturisanja akcionarskih društava i konverzije potraživanja u akcije i potvrda o vlasništvu na hartijama od vrijednosti Centralnog registra hartija od vrijednosti, evidentirana su

ulaganja u nove akcije „Drvna industrija” a.d. Vlasenica u ukupnoj vrijednosti od 34.735 KM;

- Odluke o smanjenju osnovnog kapitala „Tehnički remont“ a.d. Bratunac i Potvrde o vlasništvu na hartijama od vrijednosti Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka, smanjena su ulaganja u akcije u vrijednosti za 206.377 KM.

Dugoročni zajmovi su iskazani u iznosu od 162.549 KM i odnose se na stambene zajmove date radnicima Zavoda u prethodnim periodima.

Dugoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 6.309.052 KM, a odnose se na dugoročna potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja. Unos podataka o promjenama u stanju navedenih potraživanja (reprogrami po osnovu doprinosa za socijalno osiguranje) izvršen je na osnovu izvještaja iz Jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim doprinosima za period 01.01 - 31.12.2017. godine koji je dostavljen od Poreske uprave Republike Srpske.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana je u iznosu od 17.560.654 KM bruto vrijednost, 8.253.004 KM ispravke vrijednosti i 9.307.650 KM neto vrijednosti. Odnosi se na proizvedenu stalnu imovinu (7.545.967 KM); neproizvedenu stalnu imovinu (1.526.772 KM) i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi (234.911 KM). Povećanje vrijednosti nefinansijske imovine u stalnim sredstvima izvršeno je po osnovu: novih ulaganja u iznosu od 506.948 KM (zgrade i objekti 234.524 KM, postrojenja i oprema 222.223 KM, sredstava u pripremi 50.201 KM) i donacija u iznosu od 11.798 KM, a smanjenje po osnovu: obračunatih troškova amortizacije (370.735 KM) i rashodovanja i prodaje imovine (1.328 KM).

Priznavanje naknadnih ulaganja u sredstva u najmanjem iznosu od 145.000 KM (rekonstrukcija kancelarijskih objekata) po trošku nabavke, uključujući početne troškove i naknadne izdatke, nije vršeno na način da je naknadno ulaganje pripisano već iskazanom sredstvu, nego je iskazano kao pojedinačno ulaganje, što nije u skladu sa MRS JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema (par. 24). Navedena nepravilnost je u toku revizije otklonjena i za istu nije data preporuka.

Nije primjenjivana adekvatna računovodstvena politika u vezi ulaganja u nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima (poslovni prostor i kancelarijska oprema u iznosu od 178.203 KM), jer ista nisu vršena preko konta – nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi, što nije u skladu sa članom 37. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se ulaganja u nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima vrše u skladu sa članom 37. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva Bilansa stanja Zavoda na dan 31.12.2017. godine iskazana je u iznosu od 43.271.538 KM (obaveze i razgraničenja 2.321.065 KM i vlastiti izvori 40.950.473 KM).

6.3.2.1. Obaveze i razgraničenja

Obaveze i razgraničenja su iskazane u iznosu od 2.321.065 KM, a čine ih kratkoročne obaveze i razgraničenja po osnovu: obaveza za lična primanja zaposlenih; obaveza iz poslovanja; obaveza za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite, kratkoročna rezervisanja i razgraničenja; kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinice vlasti i ostale kratkoročne obaveze.

Dugoročne obaveze i razgraničenja su iskazane u početnom stanju u iznosu od 170.167 KM, a odnosile su se na prihode po osnovu donacija. Iste su na osnovu Instrukcije Ministarstva finansija Republike Srpske o knjiženju korekcija po početnom stanju na dan 01.01.2017. godine preknjižene na poziciju finansijskog rezultata ranijih godina.

Do isteka roka za izradu i dostavljanje godišnjih finansijskih izvještaja plaćene su obaveze u iznosu od 1.809.320 KM i to obaveze: za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite (1.528.927 KM); za lična primanja (76.462 KM), obaveze iz poslovanja (192.544 KM) i obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinice vlasti (11.387 KM). Obaveze u iznosu od 456.801 KM nisu izmirene do 05.04.2018. godine.

Obaveze za lična primanja zaposlenih čine obaveze za: bruto plate zaposlenih (62.118 KM) i bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih (14.701 KM).

Obaveze iz poslovanja čine obaveze u zemlji (192.544 KM), a odnose se na obaveze za: nabavku roba i usluga (126.795 KM); nabavku stalne imovine (65.222 KM) i druge obaveze (527 KM).

Obaveze za subvencije su iskazane u iznosu od 464.196 KM, a odnose se na obaveze: po osnovu projekata zapošljavanja iz 2016. godine (317.628 KM) i 2017. godine (125.108 KM); po projektu zapošljavanja iz ranijih godina prema Banci Srpske (20.525 KM) i druge obaveze (935 KM).

Potencijalne obaveze za subvencije po projektima zapošljavanja iz ranijeg perioda iskazane u iznosu od 46.600 KM (početno stanje 2017. godine) evidentirane su kao stvarne obaveze, što nije u skladu sa članom 82. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. U 2017. godini iste su oprihodovane u korist ostalih prihoda obračunskog karaktera.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se potencijalne obaveze ne priznaju kroz bilans stanja, već da se iste objelodanjuju u Napomenama uz finansijske izvještaje, kako je definisano članom 82. stav (5) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Obaveze za doznake su iskazane u iznosu od 1.128.066 KM, a odnose se na obaveze za: neto novčane naknade (839.523 KM), doprinose na novčane naknade (155.173 KM) i doprinose za sticanje uslova za penziju (133.370 KM).

Kratkoročna rezervisanja i razgraničenja su iskazana u iznosu od 54.944 KM, a odnose se na razgraničene prihode po osnovu grantova za projekte zapošljavanja od: Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH (42.375 KM), budžeta Republike Srpske (11.264 KM) i drugih (1.305 KM). Sredstva naplaćena u prethodnim obračunskim periodima. Navedeno nije u skladu sa članom 74. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, čime su u navedenom iznosu podcjenjena dugoročna rezervisanja i razgraničenja. Navedena nepravilnost je u toku revizije otklonjena.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti su iskazane u iznosu od 404.492 KM, a odnose se na obaveze po osnovu: transfera prema Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida (po Akcionom planu zapošljavanja iz 2015. godine) u iznosu od 353.546 KM čije izmirenje je uslovljeno doznakom sredstava od Ministarstva rada i boračko -invalidske zaštite Republike Srpske; obračuna i poravnanja više i pogrešno uplaćenih javnih prihoda prema opštinama i fondovima po zapisnicima Poreske uprave Republike Srpske (45.355 KM) i ostale obaveze (5.591 KM).

6.3.2.2. Vlastiti izvori

Vlastiti izvori - iskazani su u iznosu od 40.950.473 KM. Odnose se na: trajne izvore (1.518.452 KM), rezerve po osnovu revalorizacije nefinansijske imovine (901.012 KM) i pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 38.531.009 KM (finansijski rezultat ranijih godina 31.395.123 KM i finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 7.135.886 KM).

Trajni izvori sredstava, odnose se na iskazanu vrijednost zemljišta koje posjeduje Zavod, a u toku izvještajnog perioda nije bilo promjena. Zavod nije iskazao stanje trajnih izvora sredstava na dan 31.12.2017. godine u skladu sa odredbama člana 86. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Prema novim računovodstvenim politikama vrijednost zemljišta se ne evidentira u okviru pozicije trajnih izvora.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi iskazivanje trajnih izvora sredstava u skladu sa odredbama člana 86. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Rezerve po osnovu revalorizacije nefinansijske imovine odnose se na procjenu zgrade u kojoj je smještena Filijala Banja Luka (procjena izvršena u 2013. godini) i smanjene iste je vršeno u skladu sa članom 26. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Na dan 31.12.2017. godine iskazana je vanbilansna aktiva i vanbilansna pasiva u iznosu od 7.956.532 KM. U okviru vanbilansne evidencije iskazane su: primljene mjenice i bankarske garancije za obezbjeđenje od rizika realizacije ugovora po projektima koje Zavod finansira, kao i osnovna sredstava u zakupu. Zavod nije na kraju obračunskog perioda vršio usklađivanje vrijednosti mjenica dobijenih po osnovu stambenih kredita radnika, što nije u skladu sa članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, pa je vanbilansna evidencija precijenjena za 152.813 KM. Navedena nepravilnost je u toku revizije otklonjena i za istu nije data preporuka.

6.4. Bilans novčanih tokova

U Bilansu novčanih tokova iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 108.583.565 KM i odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 101.380.170 KM, pa je iskazan pozitivan novčani tok iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 7.203.395 KM.

Zavod je iskazao negativan novčani tok iz investicionih aktivnosti (380.169 KM) i negativan novčani tok iz aktivnosti finansiranja (74.291 KM).

Iskazana gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda u iznosu od 9.647.695 KM, pozitivan novčani tok iz poslovnih aktivnosti, negativan novčani tok iz investicionih aktivnosti i negativan novčani tok iz aktivnosti finansiranja, daju stanja novčanih sredstava na kraju perioda u iznosu od 16.396.630 KM.

U Bilansu novčanih tokova iskazani su efekti provedenih multilateralnih kompenzacija u 2017. godini i isti je sačinjen u skladu sa MRS JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima.

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje je dato obrazloženje vezano za stalnost poslovanja, kako je definisano MRS JS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15 (c) i 38.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Prema dostavljenim informacijama na dan 31.12.2017. godine, po osnovu programa zapošljavanja Zavod je pokrenuo 46 postupaka na osnovu mjenica kao sredstva obezbjeđenja ugovorenih obaveza. Nakon izdatih protesta mjenice u toku su izvršni postupci naplate potraživanja u ukupnom iznosu od 128.122 KM. Takođe, po osnovu programa zapošljavanja gdje mjenica nije bila sredstvo obezbjeđena ugovorenih obaveza podnesene su tužbe za povrat sredstava i pokrenuta su 34 parnična postupka ukupne vrijednosti 156.100 KM. Po okončanju parničnih postupaka na osnovu pravosnažnih i izvršnih presuda u toku je 31 izvršni postupak, dok u tri parnična postupka još nisu donesene presude.

Pred nadležnim sudovima u toku su 23 upravna spora u kojima je Zavod tužena strana po osnovu prava na novčanu naknadu (16 sporova) i po osnovu priznavanja prava na dokup staža (7 upravnih sporova). Tri upravna spora okončana su u korist tužioca. Po osnovu radnih sporova u kojima je Zavod tužena strana vodi se šest postupaka. U toku su i dva postupka radi utvrđivanja prava vlasništva ukupne vrijednosti 129.660 KM.

Za većinu sudskih sporova u kojima se Zavod pojavljuje kao tužena strana nije izvršena procjena vrijednosti spora odnosno nisu obezbijeđeni podaci za eventualna potrebna rezervisanja i objelodanjivanja informacija o vrijednostima potencijalnih obaveza, što nije u skladu sa članovima 82. i 84. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se za potrebe objektivnog izvještavanja podaci o procijenjenim vrijednostima svih sudskih sporova na dan izvještavanja kako bi se obezbijedila primjena članova 82 - 84 Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i MRS JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Zavod je sastavio Napomene uz finansijske izvještaje za 2017. godinu primjenjujući MRS JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, koje korisniku omogućavaju razumijevanje finansijskih izvještaja i dodatne informacije koje nisu prikazane u finansijskom izvještaju, osim što nisu u potpunosti objelodanjene informacije, koje se odnose na:

- vrijednosti svih sudskih sporova i potencijalnih obaveza u vezi sudskih sporova, što nije u skladu sa članom 46. stav (1) tačka 8) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika. Objavljene informacije se razlikuju od informacija iz Sektora za pravne, kadrovske i opšte poslove;

- ispravku i objavljivanje greške iz prethodnog perioda u skladu sa članovima 115 - 117. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i odredbama MRS JS 3 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške (paragrafi 46 – 54). Greška se odnosila na manje obračunate doprinose za novčanu naknadu u periodu maj - decembar 2015. godine, što je navedeno u tački 6.1.2. izvještaja.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodani sažet opis prirode o:

- ***potencijalnim obavezama u vezi sudskih sporova, u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju za budžetske korisnike;***
- ***greškama iz ranijeg perioda u skladu sa zahtjevima MRS JS 3 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i članovima 115 - 117. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.***

Revizijski tim:

Stanojka Vučetić, s.r.

Dr Bojan Ćurić, s.r.